

Redogörelse för remissvar av Sörmlands näringslivsstrategi 2022-2030

Ärendet

Den 26 februari 2021 beslutade Regionala utvecklingsnämnden, RUN, att ge Hållbar regional utveckling, HRU, i uppdrag att inom ramen för Sörmlandsstrategin arbeta fram en regional näringslivsstrategi med prioriteringar, roller och ansvar samt förslag till en process framåt (RUN-HRU21-0022). Strategin syftar till en konkretisering av Sörmlandsstrategin och svarar särskilt på målen om ”ett dynamiskt och växande näringsliv som bidrar till hållbar omställning” och ”kompetensförsörjning för livslångt lärande”.

Näringslivsstrategin har utarbetats i nära samarbete och dialog med och mellan berörda aktörer. Arbetet har bedrivits med en transparent och samskapande ansats där externa och interna dialoger förts både inom ordinarie nätverk och forum, men även inom ramen för tematiska seminarier med olika målgrupper och intressenter. Vidare har regelbundna avstämningar även gjorts på bland annat på RUN, kommunchefs- och näringslivschefsnätverken. Projektet har en styrgrupp där även tre näringslivschefer ingår, en projektgrupp med kollegor från olika enheter och en politisk referensgrupp utsett av RUN. Sammantaget har detta stärkt framtagandeprocessen i termer av bland annat förankring, tydlighet, samskapande och förväntansgap.

Den 4 maj 2022 beslutade RUN att förslaget till Sörmlands regionala näringslivsstrategi kan godkännas för remiss (RUN-HRU22-0087-4). Remissen skickades till ett 40-tal mottagare – berörda kommuner, regioner, myndigheter och organisationer.

De två frågeställningar remissinstanserna ombads fokusera på var:

1. Inom de strategiska områdena samt dess insatsområden: Saknar ni något för att ytterligare öka tydlighet och effektivitet i vårt gemensamma arbete mot hållbar regional utveckling för omställning och utveckling för ett växande och konkurrenskraftigt näringsliv?
2. Hur skulle er organisation vilja och kunna medverka med framtida insatser under genomförandet av näringslivsstrategin?

Missiv och remissversion fanns under remisstiden även tillgänglig på Region Sörmlands hemsida. Vidare genomfördes även ett digitalt dialogmöte där remissinstanser och andra intressenter kunde ta del av en presentation av strategin samt få svar på frågeställningar. Utöver detta gjordes presentationer inklusive frågestunder på ett antal kommunstyrelsesammanträden i regionen.

Remissvaren var positiva, konstruktiva och engagerade med en bredd utifrån olika verksamheter. Det som uppskattades var exempelvis att strategin ger vägledning för att nå mål i RUS, visar på en röd tråd, att de strategiska områdena är tydliga, att dokumentet är relevant och tvärsektorielt. Vi kan även notera ett stort intresse att vara med och bidra in i kommande handlingsplan och genomförande av strategin kan också noteras.

Redogörelsen är på en övergripande nivå, därutöver finns synpunkter eller förslag på fler områden. I denna redogörelse har vi valt att ta ut de stycken i svaren som är relevanta för utformningen av en slutlig version av strategin.

Inkomna remissvar har sammanställts. Remisshantering har diskuterats med styrgrupp, projektgrupp och politisk referensgrupp. Därefter har en slutversion av strategin färdigställts.

Remissynpunkter

Övergripande synpunkter

Överlag ser remissinstanserna positivt på förslaget till en näringslivsstrategi och dess innehåll. Då behoven ser olika ut inom regionen ser även önskemålen om vad som ska lyftas och prioriteras ut på motsvarande vis. Närliggande regioner har också kommit med inspel. Nedan listar vi ett antal områden och synpunkter samt Region Sörmlands kommentarer.

Agro Sörmland: Strategin skulle bli tydligare om det formulerades några förslag på konkreta strategiska aktiviteter som ligger till grund för att stärka näringslivet inom dess definierade strategiska områden. Det kan uppfattas som nivå i en handlingsplan – men strategin är väl övergripande och skulle kunna bli lite mer konkret eller visa på exempel.

Region Sörmlands kommentar:

Strategin visar en viljeriktning för arbetet med att utveckla näringslivet i Sörmland och är en konkretisering av den regionala utvecklingsstrategin inom näringslivsområdet. Strategins livslängd är fram till 2030. Den innehåller inga konkreta aktiviteter då dessa kommer att förändras över tid och därför kommer att hanteras i handlingsplansarbetet som startar under hösten 2022.

Agro Sörmland: Med anledning av det som sker i vår omvärld som en följd av situationen i Ukraina bör ett stycke adderas till strategin om hur de förändrade omvärldsfaktorerna kan komma att förändra förutsättningar och behov av den regionala tillväxten, både inom privat och offentlig sektor. I detta sammanhang behöver även det regionala och nationella beredskapsarbetet beröras och hur näringslivet kan inkluderas.

Region Sörmlands kommentar:

Då strategin arbetades fram var det pandemi som krävde särskilda insatser för näringslivet. När vi närmade oss remissversion inträffade kriget i Ukraina som påverkar världen på en rad olika vis följt av en rad konsekvenser. Då strategin ska hålla fram till år 2030 ser vi därför att vi vill kunna vara flexibla och bygga samarbeten för att stärka den sörmländska resiliensen. Vi kommer att behöva agera på insatser som är viktiga och nödvändiga för näringslivet både på kort och lång sikt. Allt för att skapa förutsättningar för att arbeta med utvecklingsansvaret på bästa möjliga sätt oavsett händelser i vår omvärld, ekonomiska förändringar och andra utmaningar. Vi ser att de tre utvalda strategiska områdena fungerar över tid och händelser, men att de aktiviteter vi gemensamt behöver utföra kommer att variera.

Agro Sörmland: Vore positivt om strategin tydligare visar aktörer och arenor för samarbeten utanför de regionala gränserna. Det hade varit positivt att under de strategiska områdena lista exempel över några av de primära utmaningarna och behov vi står inför i Södermanland. Det kan vara vägledande för att formulera insatser i en senare handlingsplan.

Region Sörmlands kommentar:

Vi tror på att anpassa samarbeten med olika aktörer vid olika sorters insatser. Vi har valt att beskriva samarbeten inom Östra Mellansverige och de funktionella stråken för att det är där vi har stor samverkan idag. Dock ser vi även möjligheter i att samarbeta nationellt och internationellt där det är lämpligt. Strategins syfte är att vägleda. I handlingsplanen kommer aktiviteter tas fram efter de behov som finns, därefter anpassas vilka aktörer som kan bidra i aktiviteten för att nå önskat resultat.

Länsstyrelsen Södermanlands län (Länsstyrelsen) efterfrågar även en mer utförlig beskrivning av regionens variation av stad och landsbygd. Det riskerar att bli en alltför allmän strategi om inte detta omfattas på ett tydligare sätt i strategin så att regionens specifika förutsättningar tydliggörs. Hur ska till exempel arbetskraft nå företag på landsbygden och hur ska hållbara transporter möjliggöras med skiftande behov. Hur blir det attraktivt att driva företag under olika förutsättningar osv.

Region Sörmlands kommentar:

I vår region finns ett antal olika variationer utöver stad och landsbygd som vi behöver ta hänsyn till i vårt arbete idag och framöver. Tanken är att vi tillsammans i handlingsplansarbetet ska identifiera utmaningar som vi ska arbeta med för att utveckla hela näringslivet i Sörmland. Aktiviteter anpassas då efter de olika förutsättningar som finns.

Region Stockholm: Region Stockholm ser positivt på en näringslivsstrategi för Sörmland som tydligare konkretiserar Sörmlandsstrategin (RUS) inom näringslivsområdet. Strategin stämmer väl överens med Näringslivs- och

tillväxtstrategi för Stockholmsregionen (RS 2020-0780), som Region Stockholm antog i juni 2021, både vad gäller förutsättningar för näringslivsutveckling såväl som strategiska områden. Detta bidrar till kommande samverkan mellan regionerna. Region Stockholm anser att Regional näringslivsstrategi Sörmland har en enkel och tydlig disposition, vilket gör den lättläst och enkel att följa. Något som ytterligare skulle förtydliga och göra det lättare att se den röda tråden är att i inledningen under ”Koppling till andra strategiska dokument” tydligare förklara att de fem prioriteringarna i Sörmlandsstrategin (RUS) de kommer att bli styrande för Näringslivsstrategin (NS).

Region Sörmlands kommentar:

Vi ser fram emot att samverka med er även framöver. Vi ser över formuleringen om prioriteringarna i RUSén och påverkan på näringslivsstrategin.

Östsvenska Handelskammaren: Vår samlade uppfattning om strategiförslaget och dess relevans: En uppriktig och konkret beskrivning av Sörmlands näringsliv och förutsättningar utan skönmålningar, men med rimliga förhoppningar och visioner framåt. Näringslivets betydelse för regionens framgång framgår tydligt, liksom vad som behövs för att stärka de befintliga näringsidkarna och locka till sig nya krafter. Näringslivet ser inga myndighetsgränser i form av kommun, region eller annat. ÖHK vill därför tydliggöra vikten av att strategin ska genomsyras av denna insikt.

Region Sörmlands kommentar:

Det är en balans i att beskriva en regions fördelar, styrkor och erbjudanden för näringslivet och samtidigt betona att det för många inte spelar någon roll med de administrativa gränserna. Att platsen har betydelse samtidigt som samarbeten eller affärer inte tar någon hänsyn till de administrativa gränserna. En balansgång som man får förhålla sig till på bästa sätt i arbetet framåt.

Region Östergötland vill inleda med att strategin upplevs mycket genomarbetad, har en tydlig disposition och en tilltalande layout som skapar struktur och gör det lätt att följa den röda tråden genom strategin. På ett tydligt sätt kopplas strategin till den överordnade regionala utvecklingsstrategin, Sörmlandsstrategin (RUS). Hållbarhet finns med som en röd tråd genom strategin men kanske skulle den kunna förstärkas i vissa delar för att inte tappa någon av de tre aspekterna, miljömässig, ekonomisk och social.

Region Sörmlands kommentar:

Vi har en ändring i formuleringen kring de tre hållbarhetsaspekterna. Vi ser därför att det blir tydligare i kommande version.

Vingåkers kommun: Vingåkers kommun ställer sig positiv remissversionen. De tre strategiska områdena tar avstamp i de nationella målsättningarna, men utgår från Sörmlands specifika förutsättningar. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen antar yttrandet som sitt eget och översänder till Regionen.

Region Sörmlands kommentar:

Vi ser fram emot det fortsatta arbetet.

Eskilstuna kommun: Strategin förtydligas genom en bra koppling till den regionala utvecklingsstrategin, kopplingen blir dock något svagare med tanke på att inriktningarna i regionala utvecklingsstrategin ej är antagna. Framtagandet av prioriteringar inom regionala utvecklingsstrategin borde ha varit beslutat innan näringslivsstrategin. Koppling till Agenda 2030 är mycket viktigt, ett växande näringsliv skapar förutsättningar för samtliga tre hållbarhetsperspektiv. Omställningen som krävs för att möta klimatutmaningen är även en stor möjlighet för näringslivet.

Strategiska områdena, Förutsättningar & framtid, Innovation & konkurrenskraft och Utbildning och kompetens sammanfattar genom underliggande fokuseringar näringslivets behov på ett bra sätt.

Region Sörmlands kommentar:

Vi förstår att det kan verka svårt att skriva om prioriteringarna i RUS samtidigt som vi formulerar vår näringslivsstrategi. Det finns både fördelar och nackdelar med en parallell process. Ju mer input vi fick från alla er aktörer och kommuner under resan med framtagandet av näringslivsstrategin, desto mer kunde vi synkronisera de två strategierna.

Coompanion: Formuleringen att "Sörmlandsstrategin pekar ut riktningen för en hållbar omställning" bör utvecklas. Det är exempelvis i våra ögon tämligen oroande om social hållbarhet reduceras till "arbetstillfällena med goda arbetsvillkor"

Region Sörmlands kommentar:

I de nyligen reviderade prioriteringarna för Sörmlandsstrategin så har ett större fokus lagts på att utveckla begreppet och innebörden.

Oxelösunds kommun: När det gäller beskrivningen av industrins utveckling konstaterar Oxelösunds kommun att diversifiering ges stor plats. Industrin utvecklas och har de senaste åren fått en återväxt i Sverige både i omfattning och betydelse. Målsättningen om diversifiering av näringslivet bör avvägas mot behovet av att utveckla de grenar som Sörmlands näringsliv är starkt inom. Dit hör industrin och den spännande utveckling som nu sker inom denna bransch. Oxelösunds kommun ser att näringslivsstrategin skulle tjäna på att industrins betydelse i det näringslivsmässiga ekosystemet i Sörmland lyfts fram mer.

Region Sörmlands kommentar:

Industrins utveckling är viktig både för vår region men också ur ett nationellt och globalt perspektiv. I Strategin för Smart specialisering hanteras styrkeområdet "Smart industri" som ytterligare beskriver och konkretiserar utvecklingsarbetet och satsningarna som görs. Även inom det samarbete vi har inom Östra

Mellansverige lyfts industrin fram som ett utmaningsområde för regionen. Så satsningar görs på industrin, men det betyder inte att det inte är viktigt att arbeta med diversifiering samtidigt. Det ena ska inte utesluta det andra. Att Sörmland bygger ett diversifierat näringsliv skapar robusthet och resiliens, det vill säga förmåga att hantera förändringar och fortsätta att utvecklas.

Gnesta kommun: Ur Gnesta kommuns perspektiv är alla tre områden relevanta och kommunen ställer sig över lag positiv till dokumentet. Det finns dock några områden som särskilt bör lyftas fram, där ett par områden bör betonas ytterligare och ett område anses vara särskilt positivt. Först och främst är det viktigt att påpeka att det är kommunernas ansvar att se till att myndighetsutövande och tillståndsgivning sker enligt lagar och regler men att serviceskyldigheten ur ett förvaltningsrättsligt perspektiv också hanteras på ett företagervänligt sätt, det vill säga att det är mycket viktigt att kommuner överlag tillhandahåller överskådlig och tydlig information så att det blir lätt att göra rätt som företag. Företag som på ett enkelt sätt kan skaffa sig de tillstånd som behövs för att driva sin verksamhet kommer ha bättre chanser att lyckas. Denna myndighetsroll är något som regionen oftast inte är inblandad i, varför regionens roll är en annan. Regionen bör istället spela en mycket viktig roll i att underlätta för ett livskraftigt och växande näringsliv genom att använda sin roll gentemot staten och/eller EU.

Region Sörmlands kommentar:

Bra med medskick att alla tre strategiska områden är relevanta för det framtida arbetet. Att kommuners och regionens ansvar skiljer sig åt beskrivs bland annat i avsnittet "Roller, ansvar och samverkan" där även fler aktörer lyfts fram. Vi ser att detta ytterligare kommer att förtydligas i arbetet med handlingsplanen och de kommande aktiviteterna som ska utföras. Vi ser fram emot att vi tillsammans använder våra respektive roller och ansvar på bästa sätt för att få bästa tänkbara utveckling för näringslivet i Sörmland.

Näringslivschef Trosa kommun: Under rubriken "Förutsättningar för..." på sid 10 pushar vi gärna lite extra för det arbete som Enkätfabriken årligen tar fram och presenterar. De lägger ihop flera olika, för näringslivet relevanta, undersökningar som tar in aspekter som hur viktig platsens betydelse är för företagandet.

Region Sörmlands kommentar:

Det tar vi med oss som ett alternativ i vår "flora" av rapporter som kommer att följa upp arbetet och utvecklingen av näringslivet i Sörmland.

Målsättningar

Stua: I strategin anges att den visar en viljeriktning för arbetet med att utveckla näringslivet i Sörmland och att strategin är styrande för Region Sörmlands eget arbete och medfinansiering av insatser och projekt. Samtidigt så saknas en riktning med övergripande mål och övriga övergripande mål för respektive strategiskt

område som valts ut i strategin. Det gör det svårt att ta fram relevanta handlingsplaner, som ska leda till måluppfyllelse i strategin. På samma sätt blir det också en utmaning att mäta effekterna av arbetet som kommer att bedrivas inom respektive område. Det skulle vara intressant om de nio kommunerna mer strukturerat tittade på hur de skulle kunna komplettera varandra när det kommer till tex nyetableringar, i stället för att konkurrera med varandra, att alla börjar profilera sig, hitta sina "spetsområden" och tillsammans på så vis bli intressantare. Om arbetet med mål eller tecken på framsteg ska göras i handlingsplaner, försvåras möjligheten att hänvisa till mål i strategin, för att söka medel för exempelvis projekt via EU. Strategin behöver tydligt hänga ihop med andra nationella och regionala ramverk och lyfta mål, så att annan finansiering, ex via EU möjliggörs. Finns inte insatsen omnämnd i denna strategi är det betydligt svårare att få hem projekt.

Länsstyrelsen: Ett annat exempel är de nationella miljö kvalitetsmålen, nuläge och hur förflyttningen till det bättre ska ske. Detta inte minst med tanke på att inga miljömål är uppfyllda inom regionen. Länsstyrelsen anser att detta borde uttryckas betydligt starkare i strategin. Vidare vad det gäller energi, byggande, export och mobilitet så saknas beskrivning av hur fossilberoendet ska minska i regionen. Länsstyrelsen efterfrågar generellt att strategin kompletteras med beskrivningar av utgångsläget och önskat läge, gärna med tydliga målsättningar och visioner. Med fördel kan statistik och sammanställda lägesbilder användas för att tydliggöra detta. Beskrivningar saknas inom flera områden: vad ska göras framåt som inte görs idag, tex inom hållbarhet, hälsa, energi och vilka branscher som både behöver utvecklas och har möjlighet att utvecklas.

Region Örebro län: Strategin är relativt allmän hållen och har lite av en RUS-karaktär. Eventuellt skulle strategin tjäna på att ha några tydligt formulerade målsättningar.

Region Sörmlands kommentar:

Vi har medvetet valt att ringa in ett antal strategiska områden som vi vill arbeta med i Sörmland, dessa är framtagna i samarbete med ett 40-tal aktörer. Då strategin arbetades fram var det pandemi som krävde särskilda insatser, när vi närmade oss remissversion inträffade kriget i Ukraina som fått stor påverkan på näringslivet. Då strategin ska hålla fram till år 2030 ser vi därför att vi vill kunna vara flexibla. Vi kommer att behöva agera på insatser som är viktiga och nödvändiga för näringslivet både på kort och lång sikt. Allt för att skapa förutsättningar för att arbeta med utvecklingsansvaret på bästa möjliga sätt oavsett händelser i vår omvärld, ekonomiska förändringar och andra utmaningar. Vidare har vi satt en rubrik för varje område för att visa riktning, samt satt insatsområden där vi kan arbeta med aktiviteter och målsättningar där vi ser det lämpligt samt att vi kommer att mäta förflyttningar inom varje strategiskt område genom ett antal indikatorer som tas fram inom arbetet med handlingsplanen.

Ändringar jämfört med remissförslaget

Platsens attraktivitet

Stua: Platsens attraktivitet är en viktig förutsättning för att lyckas inom alla strategiska områden, både ur invånar- och besökarperspektivet. Stua skulle gärna trycka på och se att det lyftes mer i strategin. Det kräver bra kommersiell och offentlig service för att skapa en attraktiv plats, detta stimuleras genom att man satsar på en hållbar utveckling av turismindustrin. Ett större fokus skulle kunna ligga på att visa tydligare vilka tillgångar som finns idag samt vilka industrier och branscher som gör att vi skapar den attraktiva platsen. Sörmland trycker på det gemensamma arbetet med Östra Mellansveriges styrkeområden. Dessa har stora olikheter där turismindustrin inte alls prioriteras i ÖMS-perspektivet, samtidigt som turismindustrin i Sörmland har en egen strategi och är ett prioriterat område. Även kulturella kreativa näringar (nedan KKN) är ett viktigt uttalat område, men nämns inte heller i indelning om Sörmlands förutsättningar/näringsliv. Genom att vara tydligare i detta avseende så underlättar strategin finansiering i kommande EU-program, som idag inte är tydligt i perspektivet av att utveckla attraktionskraft.

Katrineholms kommun: Besöksnäringen omnämns i låg utsträckning i strategin och vi anser att den borde få större utrymme. Besöksnäringen har både en stor betydelse idag och framtida möjligheter. Sett till starka sektorer idag skulle vi vilja se att man verkar för att accelerera tillverkning, besöksnäring och byggindustri. Vi tycker även att man behöver kraftsamla och utvecklas inom tjänstesektorn, information och kommunikation.

Region Sörmlands kommentar:

Vi håller med om besöksnäringens betydelse i Sörmland och framför allt hur platsens attraktivitet är en viktig förutsättning för att lyckas med strategins innehåll och lyfter därför in i detta i det inledande avsnittet i strategin. Vi ser även över formuleringen av näringslivet i Sörmland så att fler branscher och områden kan inkluderas i strategin. Meningen är att hela näringslivet ska inkluderas. Några styrke-, och utmaningsråden lyfts dock fram lite extra. Ytterligare konkretisering av hur besöksnäringen prioriteras går att läsa i Sörmlands strategi för en hållbar besöksnäring.

Målen i Agenda 2030

Coompanion: Det kan ifrågasättas relevansen i att plocka ut ett antal mål, då samtliga mål hänger ihop. En insats på ett område påverkar ett annat. Men om vi nu har valt det så ställer vi oss frågande till varför Jämställdhet och/eller Jämlikhet resp Hållbara städer & Samhällen inte ingår i de prioriterade målen. Sörmland har stora klyftor gällande sysselsättning, utbildning, inkomst mm vilket skapar ett icke jämlikt, närmast delat samhälle där många lever i utanförskap. Vi har också stora

utmaningar både på kort och lång sikt med kompetensförsörjningen. Mål 5 (mål 10) samt Mål 11 bör lyftas fram.

Stua: I inledning anges koppling till Agenda 2030 och att näringslivsstrategin tar hänsyn till de Globala målen i Agenda 2030. Framför allt påverkar strategin mål nummer 8, 9 och 12. Här ser Stua, utifrån bland annat perspektiven attraktivitet och kompetensförsörjning, att strategin även bör ha koppling både till mål 3 (god hälsa och välbefinnande), 4 (god utbildning för alla), 5 (jämnställdhet) och mål 11 (hållbara städer och samhällen).

Region Sörmlands kommentar:

Vi ser att både Coompanions och Stuas kommentarer är helt riktiga och väljer därför att ändra i strategin och i stället beskriva att en insats på ett område påverkar ett annat och att näringslivets utveckling därmed har effekt på alla mål inom Agenda 2030. Det ger oss också möjlighet att prioritera olika insatser vid olika tillfällen under vårt arbete fram till år 2030.

Vilka som varit med och hur strategin tagits fram

Region Västmanland: Det är tydligt att den regionala utvecklingsstrategin (RUS) är framtagen i samverkan med kommuner, företagsfrämjande aktörer, akademi med flera men det framgår inte lika tydligt hur näringslivsstrategin är framtagen.

Sammanfattningsvis är vår uppfattning att näringslivsstrategin ger en god vägledning för hur länet ska uppnå det som pekats ut i den regionala utvecklingsstrategin samt vilka strategiska insatsområden som är prioriterade

Region Sörmlands kommentar:

Vi håller med om att det kan förtydligas vilka som varit med i framtagandet och har nu lagt till ett stycke om det i strategin.

Kopplingar till andra strategier och dokument

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF): På sidan 4 lyfts hållbar livsmedelproduktion fram som ett styrkeområde för regionen, vilket är bra. Vi saknar dock mer om detta i dokumentet i övrigt och även hur denna styrka ska tas tillvara inom näringslivet i stort. I dagens omvärldssituation är det också viktigt att lyfta fram beredskap och lokal livsmedelsförsörjning i detta sammanhang. De är viktiga på egen hand men har också en stark koppling till näringslivets förutsättningar och möjligheter till utveckling liksom ramarna för hållbarhet. Förvisso finns den regionala livsmedelsstrategin men den kopplingen och till andra dokument, policy och planer borde synliggöras. Vi förordar därför starkt en hänvisning till livsmedelsstrategin även i näringslivsstrategin.

Länsstyrelsen: Här kan man till exempel beskriva en trygg livsmedelsförsörjning inom regionen som en prioritering som också går i linje med livsmedelsstrategin och en levande landsbygd.

Region Sörmlands kommentar:

Vi håller med om att kopplingen till livsmedelsstrategin behöver förstärkas i näringslivsstrategin och utför därför en ändring och ett förtydligande.

Länsstyrelsen: Som exempel bör det regionala serviceprogrammet för landsbygden, som Region Sörmland driver, knytas ihop tydligare med strategin. Där beskrivs bland annat att ”Servicen på landsbygden i Sörmland måste utvecklas lokalt och i samverkan mellan kommuner, byalag och föreningar.

Region Sörmlands kommentar:

Vi håller med om att kopplingen till det regionala serviceprogrammet behöver förstärkas i näringslivsstrategin och utför därför en ändring.

Förtydliganden kring Smart specialisering

Region Västmanland: Smart specialisering lyfts fram redan i inledningen och återges igen kort i en faktaruta på sidan 18. Kan dock upplevas som att smart specialisering inte får ett stort genomslag i strategin utöver detta. Kan det lyftas fram tydligare under "kopplingar till andra strategiska dokument" I dokumentet "Strategi för smart specialisering i Sörmland" beskrivs sedan tre Sörmlandsspecifika styrkeområden som inte återkommer i strategin. Kan detta förtydligas? I inledningen nämns de ÖMS gemensamma utpekade områdena som styrkeområden i stället för utmaningsområden vilket kan skapa viss otydlighet.

Region Stockholm: Region Stockholm vill också lyfta de fyra gemensamma styrkeområdena i Östra Mellansverige (Södermanland, Västmanland, Uppsala, Östergötland och Örebro) vilka är smart industri, hållbar livsmedelsförsörjning, morgondagens energilösningar samt life science med välfärd och hälsa. Dessa områden har en tydlig koppling till de prioriterade områdena i Näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen, inklusive Forsknings- och innovationsstrategi för smart specialisering samt Life Science-strategi för Stockholmsregionen (RS 2019-0751). Inom alla fyra områden finns potential för samverkan. Genom ökad samverkan kan regionerna tillsammans möta de utmaningar som både Region Stockholm och Region Sörmland står inför och bidra till en ökad internationell konkurrenskraft och hållbar tillväxt.

Region Sörmlands kommentar:

Vi håller med om att det kan förtydligas och har nu ändrat texterna om Smart Specialisering i strategin. Vi ser fram emot att öka vår samverkan i dessa frågor för våra respektive regioners internationella konkurrenskraft och hållbara tillväxt.

Nyföretagarcentrum Sörmland: Export/import: Det skrivs om exportföretag i strategin. "Underlätta för internationalisering och ökad export". Här tycker vi att man även borde lyfta in import i strategin. Vi ser att fler företag startat inom import.

Region Sörmlands kommentar:

Vi håller med om att import kan förtydligas inom arbetet med internationell handel i strategin och gör därför en ändring.

Stua: Hållbarhet nämns som att det kommer att genomsyra hela strategin och dess arbete framåt. Dock saknas det genom hela den strategin som nu ligger för remiss. Definitionen för hållbarhet bör ses över och tydliggöras, nämns både ekologisk och miljömässig hållbarhet i underlaget.

Region Sörmlands kommentar:

Vi ändrar i strategin så att begreppen blir enhetliga.

Agro Sörmland: Viktigt att ta hänsyn till näringslivets företagsstruktur inom olika branscher och därmed "näringslivets" förutsättningar att bidra till utveckling och vilket behov av stöd det kan finnas inom respektive bransch. Tex är ca 70% av alla lantbruksföretag enmansföretag och har inga anställda.

Region Sörmlands kommentar:

Tack för era inspel. Vi håller med om att det kan förtydligas och har nu ändrat detta i strategin

LRF: Under hållbarhet på sidan 7 känns det ur samma aspekt viktigt att lyfta fram exempelvis skyddande av åkermark, i samband med exploatering. Åkermarken har ju idag en pågående produktion med positiva effekter inte bara för livsmedelsförsörjning och beredskap utan också för biologisk mångfald, klimat och livsmiljöer. Naturbruk är en inhemsk produktion som gynnar lokalt näringsliv och har ett högt förädlingsvärde. I detta sammanhang väver det också ihop väl med ambitionen att "existerande lokaler används på innovativa sätt". Att genom god planering få en god markanvändning blir allt viktigare.

Region Sörmlands kommentar:

Vi håller med om att det kan förtydligas och har nu ändrat detta i strategin.

Näringslivets lönsamhet

Agro Sörmland: Vikten av företagens lönsamhet bör få ett större fokus.

Region Sörmlands kommentar:

Vi håller med om att det kan förtydligas och har nu ändrat detta i strategin.

Synpunkter på de strategiska områdena

Förutsättningar och framtid

Oxelösunds kommun: konstaterar att graden av konkretion skiljer sig åt mellan de tre strategiska områdena där de två inledande områdena: Sörmlands förutsättningar och framtid samt Innovation och konkurrenskraft skulle tjäna på en högre grad av konkretion.

Region Sörmlands kommentar:

Varje strategiskt område är beskrivande på ett övergripande plan. Det kompletteras sedan med en rubrik som sätter riktningen och med insatsområden som konkretiserar ytterligare. Vi ser att när vi kommer i gång med arbetet med handlingsplanen så kommer detta att förtydligas ytterligare.

Coompanion: Samverkan för ett attraktivt företagsklimat nämns inget om hur vi åstadkommer en sådan effekt. Vi har, tillsammans med flera andra aktörer inom det regionala stödsystemet, försökt nå en djupare samverkan för att förstärka våra insatser mot våra regionala målgrupper. Detta har endast resulterat i ett fåtal mindre satsningar och det har saknats ett tydligt ledarskap från Regionen för att överbygga den oro och tveksamhet som enskilda aktörer bär på utifrån att man upplever en konkurrenssituation.

Region Sörmlands kommentar:

Vi utför en del arbete inom det här området redan och kommer att utveckla det arbetet framöver. Det är just därför det finns med som insatsområde. Vår gemensamma ambition behöver var att skapa ett attraktivt företagsklimat både lokalt och i Sörmland. Arbetet kommer att lyftas upp och återkopplas tydligare inom ramen för arbetet med handlingsplanen.

Länsstyrelsen: När det gäller samverkan för ett bättre företagsklimat så har länets kommuner olika förutsättningar, men de uppfattas också som väldigt olika vad gäller företagsklimatet, exempelvis service och bemötande från kommunen. Trosa ligger högt i mätningar medan andra kommuner hamnar allt längre ner. Här skulle man kunna stärka samverkan och lyfta goda exempel från de kommuner i länet som ligger i framkant. Länsstyrelsen ser även gärna att strategin kompletteras med vilka förutsättningar som behöver finnas på plats för företagande i regionen. Som exempel; inflyttning och inpendling som möjliggör frihet att bo och arbeta i regionen, bredband för flexibelt arbete och möjlighet att bo på andra platser än tidigare.

Region Sörmlands kommentar:

Det håller vi med om och det pågår redan nu ett arbete mellan kommunerna för att se hur man kan dra nytta av varandras framgångar in i sin egen kommun. I strategin har vi tagit upp ett kapitel just kring grundläggande förutsättningar för att näringslivet ska fungera där bland annat digital infrastruktur, boende och livsmiljöer är några av dessa.

Gnesta kommun: Ett område där regionen kan spela en särskilt viktig roll är inom energiförsörjningsområdet. I näringslivsstrategin berörs detta inom området Sörmlands förutsättningar och framtid och då med ett särskilt fokus på stöd till företag att ställa om. Detta är bra men näringslivsstrategin bör också kunna användas som ett underlag till att påverka staten att förenkla processer för att både ta fram mer el/energi och underlätta kring tillståndsgivning för kraftförsörjning. Gnesta kommun anser därför att detta område skulle behövas utvecklas ytterligare, speciellt då Gnesta kommun återfinns på den globala kartan avseende el från solceller med tillhörande lagring.

Östsvenska Handelskammaren: ÖHK välkomnar det särskilda stycket om att främja energiomställning och stabil energiförsörjning. Näringslivets innovationer och investeringskraft bör tas tillvara i den nödvändiga gröna omställningen och ses som en källa för hållbar tillväxt. Elbristen försvårar och i värsta fall försenar utvecklingen och här kan Regionen ta en aktiv roll både som kunskapshöjare och samordnare av olika intressen och processer som måste till för att få en ökad regional och lokal elkapacitet. Regionen kan bli möjliggörare för att föra andra myndigheter samman och arbeta mer parallellt för att snabba på utvecklingen.

Katrineholms kommun: Synpunkter gällande ”Förutsättningar för näringslivets utveckling” samt ”Strategiska områden”. Vi vill betona vikten av järnvägens och vägarnas betydelse nu och framåt. För Katrineholms del är läget, det vill säga att vi har tillgång till västra och södra stambanan, av stor vikt för arbets- och utbildningspendling samt ur ett logistiskt perspektiv för bibehållande samt utveckling av våra godstransporter. Vi har idag en eftersatt vägstandard för att fullt ut kunna bli den logistiska nod vi har förutsättningar för. Vi har en järnväg som behöver rustas upp och utvecklas då det idag ställs in allt för många tågavgångar för persontrafiken samt tidsbrist på spåren för godstransporter. Här har Region Sörmland en stor påverkansmöjlighet för att tillse att underhåll samt framtida satsningar möjliggörs på väg och järnväg.

Katrineholms kommun: I avsnittet om energiförsörjning tycker vi att det finns avsnitt i den Swecorapport ”Region Sörmlands arbete och roll i Energiomställningen” som Region Sörmland tagit fram som är värda att notera och framhålla i strategin. Sörmland har en stor potential för utbyggnad av el så att omställningen och det ökade behovet ska kunna tillgodoses. Här finns ett stort samverkansarbete för att arbeta för effektivare energianvändning och ökad andel förnybar energi.

Nyköpings kommun: Främja energiomställning och stabil energiförsörjning. Mycket viktigt område. Nyköpings kommun saknar skrivningar om hur vi ökar samverkan mellan näringsliv och andra aktörer.

Flens kommun: En framtidsfråga som rör Flens kommun är behovet av en välfungerande järnväg, likaså farbara landsvägar, på detta område står vi inför stora utmaningar som behöver lösas för vår kommuns framtid. En grundläggande uppbyggnad av digital infrastruktur och transportinfrastruktur skapar goda förutsättningar för företag att etablera sig i vårt län, vi ser gärna att Region Sörmland tar rollen som part i nationella förhandlingar och remissinstanser för nationella planer, detta som en del av påverkansarbete som berör näringslivet i stor utsträckning.

Region Sörmland spelar en särskilt viktig roll för länets energiförsörjning. Den regionala näringslivsstrategin beskriver området med ett särskilt fokus på näringslivets omställningsprocess och stöd i detta. Men de stora utmaningarna som finns gällande kapacitetsbrist och säkerställa behovet av energi i hela Sörmland behöver en tydlighet. Flens kommun anser att regionens roll behöver stärkas i arbetet att påverka staten att förenkla processer för att ta fram mer el/energi men också underlätta kring tillståndsgivning för kraftförsörjning.

Region Sörmlands kommentar:

Vi utför en hel del arbete inom dessa områden redan idag och kommer att utveckla detta framöver. Arbetet kommer att lyftas upp och återkopplas tydligare inom ramen för arbetet med handlingsplanen då det är ett eget insatsområde. Redan nu går det att läsa på vår webb om allt arbete regionen gör inom infrastruktur och energifrågor. www.utvecklasormland.se. Hur samverkan mellan näringsliv och andra aktörer kan öka ser vi som en del i konkreta insatser i handlingsplansarbetet.

LRF: En hållbar energiförsörjning är naturligtvis viktig för framtiden och bra att det lyfts fram, då det är av stor vikt för de flesta delar i näringslivet. I strategin fastnar man dock där och missar att också energiöverföringen är och kommer bli en allt viktigare aspekt. Energiöverföring, dvs utbyggnaden av elnätet måste ske inom ramar som skapar hållbarhet inom hela kedjan. All form av infrastrukturökning, kräver intrång hos sakägare. Där är viktigt att skapa lokal acceptans för det intrång som kommer ske. Inte minst då det påverkar befintligt näringsliv, exempelvis i form av jord- och skogsbruk, turism och fastighetsförvaltning negativt. Vi vill därför lyfta fram att detta måste ske på ett så bra sätt som möjligt för alla näringar. Till exempel genom ett teknikval där markkabel är ett alternativ som ger minskat intrång och påverkan på landsbygdens företag.

Region Sörmlands kommentar:

Energiförsörjning har lagts med både som en grundförutsättning och ett särskilt insatsområde i strategin då den är av hög betydelse både ur en energiförsörjnings- och överföringssynpunkt. Där det finns målkonflikter behöver det hanteras i samverkan i en handlingsplan.

LRF: Möjligheterna till transport och infrastruktur är starkt avgörande för framgångarna och rent av livsviktiga för flera näringar. I många fall ligger fokus på järnväg, flyg och större vägar men vi vill också passa på att skicka med hur betydelsefullt det finmaskiga vägnätet är.

Region Sörmlands kommentar:

Det håller vi med om. Låt oss se hur vi tillsammans på bästa sätt kan arbeta med frågan ur ett lokalt och regionalt perspektiv.

Gnesta kommun: Under samma strategiska område, Sörmlands förutsättningar och framtid, handlar ett stycke om att underlätta för företagsexpansioner och strategiska etableringar. Här nämns både digital- och transportinfrastruktur och denna del är mycket viktig för att skapa goda förutsättningar för företag att etablera sig och växa. Detta stycke kan gärna utvecklas då regionen, som part i nationella förhandlingar eller remissinstans för nationella planer, kan utnyttja strategin som en del i påverkansarbetet. Det är tydligt att det behövs stora investeringar inom området, både vad gäller fiber, VA och vägar och järnvägar. En samlad röst från regionens sida som del av Mälardalsrådet torde därför vara mycket viktig för regionens företagare.

Region Sörmlands kommentar:

Arbetet inom infrastrukturområdet pågår. Det behöver bli en mer naturlig del i handlingsplanen för näringslivsutveckling framöver. Det är något vi får se till att ta med oss. Även att bli bättre på att kommunicera vad som görs och vilka effekter det har.

Östsvenska Handelskammaren: Att Sörmland är platsen för framtidens näringsliv är en bild som ÖHK delar, förutsatt att regionens förutsättningar tas om hand. Det gäller inte minst Sörmlands optimala geografiska plats. Mäklare brukar tala om läge, läge, läge! Och ett bättre läge än Region Sörmlands, söder om Stockholm, angränsande till Östergötland och Mälardalen – två växande regioner med varierande näringsliv, universitet och arbetsmarknader – samt kustremsa till Östersjön, är svårt att hitta.

Region Sörmlands kommentar:

Sörmlands geografiska läge är minst sagt fördelaktigt. I inledningen beskriver vi detta med texten: "Regionen är därför en lockande plats, både ur ett geografiskt och strategiskt perspektiv, för såväl expansion och utveckling av befintligt

näringsliv som för etablering av nya företag” Vidare beskriver vi även platsens attraktivitet tydligare i nästa version.

Katrineholms kommun: Sörmland är platsen för framtidens näringsliv. Ord och inställning som vi fastnar för och tycker det finns bärighet i att fortsätta utveckla, men där strategin inte inger tydlighet eller en riktning eller berättar vad framtidens näringsliv är eller kan vara. Vår upplevelse är att den är alltför bakåtblickande och tar för stor fasta i det existerande. En väg framåt är att ta in mer omvärldsbevakning och studier i hur samtida framtidsområden och framgångsfaktorer ser ut och forma strategin därefter. Strategin bör kunna omfamna en global utblick såväl som peka på vikten av den regionala och lokala implementeringen. Det bidrar till att strategin blir mer greppbar och tydlig.

Region Sörmlands kommentar:

Regionen beskriver näringslivet i Sörmland så som det ser ut idag. Vidare beskrivs även styrkeområden och utmaningsområden. I dessa beskrivningar finns delar av hur framtidens näringsliv kan komma att utvecklas, men inte hela bilden. Det är så många olika faktorer som påverkar det. Faktorer som ligger utanför Regionens möjlighet att påverka. Här måste näringslivet få utvecklas hållbart där det finns möjligheter och drivkrafter. Önskas det analyser och globala utblickar som stöd eller kunskapshöjande insatser under handlingsplansarbetet så får vi tillsammans agera på det.

Nyköpings kommun: Samverka för ett attraktivt företagsklimat. Skriv gärna tydligare att hela regionen ska ta del av Mälardalens universitets utbud, forskning samt innovationsmiljöer.

Region Sörmlands kommentar:

Det är fler inkomna både muntliga och skriftliga synpunkter kring Mälardalens universitets utbud, forsknings och innovationsmiljöer. Vi ser behovet av att universitetet blir mer involverat i arbetet med näringslivsutvecklingen i Sörmland. Vi kommer att hantera frågan under insatsområdet ”samverkan och samarbetsplattformar” i handlingsplansarbetet.

Nyköpings kommun: Underlätta företagsexpansion och strategiska etableringar. Sörmland är en del av Storstockholm Mälardalen och det finns redan fungerande samarbetsplattformar som till exempel SBA. Stycke 2 och 3 bör strykas.

Flens kommun: En framgångsfaktor för Sörmland är att vi tillsammans arbetar för att attrahera nya företag och kompetenser, det kräver ett strategiskt arbete där rollfördelning mellan i det här fallet regionen, kommunerna och andra aktörer är tydlig. Kommunernas ansvar är fortsatt myndighetsutövning, tillståndsgivning utifrån lagar och regler men också den lokala kännedomen om näringslivet, dess behov och efterfrågan. Det finns poänger med att i dialog och samverkan inom

Sörmland också behandla företagare lika. I näringslivet finns inga kommun- eller länsgränser varför likvärdig behandling, bemötande och service är önskvärd.

Gnesta kommun: Angeläget är även att marknadsföra Sörmland som en attraktiv plats att etablera och driva sitt företag på, likväl som att kunna växa.

Region Sörmlands kommentar:

Det är positivt att det finns befintliga samarbetsplattformar såsom SBA. Dock använder inte alla sig av dem. Det här behöver vi se över då etableringsfrågorna är högt upp på agendan i flera kommuner. Vi behöver också undersöka behovet av regional samverkan inom vissa områden, men även resonera kring vad en strategisk etablering är. Tillgången till mark, lokaler och vatten är inte oändligt och näringslivet behöver växa hållbart, därav det egna insatsområdet.

Innovation och konkurrenskraft

Coompanion: innovation och konkurrenskraft nämns att det “behövs plattformar som uppmanar till tvärssektoriella möten mellan aktörer, branscher och kompetenser regionalt, nationellt och internationellt.” Här efterlyser vi en definition eller beskrivning av vad detta kan vara för något, och på vilka områden det anses behövas.

Region Sörmlands kommentar:

Vi tar med det i det kommande arbetet med handlingsplanen.

Coompanion: Över lag är hela avsnittet skrivet utifrån ett önskeläge, snarare än att fokusera på vad som behövs för att komma dit. Vilken är Regionens respektive övriga aktörers roll i detta?

Region Sörmlands kommentar:

Vi ser att det behöver brytas ner i mer konkreta aktiviteter i handlingsplan där det blir tydligare vilken aktör som bäst bidrar in i den aktuella aktiviteten.

Coompanion: På delområdet Tillgängliggöra och synliggöra innovations- och utvecklingsfinansiering efterlyser vi också en riktning för Regionen och ett ansvar för att bidra till det regionala utbudet för finansiering, som i nuläget är alltför begränsat och enkelriktat. Finansiering behövs även där det inte finns en tydlig exit-strategi som bygger på strikt kommersiell framgång och en traditionell syn på företagande à la Svenskt Näringsliv med flera.

Agro Sörmland: - Lyfta behov och möjliga sätt att hitta forum och former för ”benchmarking” mellan aktörer och branscher.

Agro Sörmland: Saknar en formulering om vikten av insatser som bidrar till att idébärare ska få hjälp in till stödjande aktörer (innovationssystemet).

Agro Sörmland: - Flera gånger lyfts att ”investeringar” ska skapa tillväxt och stärka näringslivet. Men vilken typ av investeringar och hur kan Region Sörmland bidra?

Region Sörmlands kommentar:

På www.utvecklasormland.se kommer vi att publicera de rapporter och jämförelser vi tar fram. Insatser för idébärare ingår i flera av aktörernas uppdrag och hanteras redan idag men kan säkert utvecklas. När det gäller investeringar så kommer det att hanteras inom insatsområdet "Tillgängliggöra och synliggöra utvecklings och innovationsfinansiering".

Agro Sörmland: - Skapa former för att bidra med insatser för att utveckla etablerade företag i traditionella branscher. Stort fokus på "start-ups".

Region Sörmlands kommentar:

Här finns det en rad olika insatser som görs redan idag. Bland annat inom arbetet med Smart specialisering både i Sörmland och i Östra Mellansverige. Läs gärna mer om det arbetet på vår web www.utvecklasormland.se

Nyföretagarcentrum Sörmland: "Stärka nyföretagandet", fint att det finns med som en egen del i Strategiskt område 2: Innovation och konkurrenskraft. Två delar som kanske ska synliggöras;

1. Som ni vet så är det många nya företag i regionen som startas av utlandsfödda. Vi har ju nu möjlighet att ge ett extra stöd via React och regionen vilket är mycket viktigt. Ca 40% av nya företagare är utlandsfödda, många är kvinnor. Många går från arbetslöshet till egen försörjning.
2. Vi ser också att många som startat företag behöver mer fortsatt stöd även efter start. Vi ser också att de som vi kan erbjuda hjälp har bättre förutsättningar att utveckla sitt företag. Frågorna kan vara mycket varierande, allt från frågor kring anställningar (rekrytering av personal), ökade investeringar mm.

Region Sörmlands kommentar:

1. Vi nämner på fler ställen i strategin, möjligheterna med att arbeta aktivt med mångfald. Det är en av förutsättningarna för att kunna växa hållbart.
2. Det håller vi med om och det är också anledningen till att insatsområdet heter "Stärka nyföretagandet" i stället för att använda tex "Öka nyföretagandet".

Nyföretagarcentrum Sörmland: Stimulera entreprenörskap och ungt företagande", fint att det finns med i strategin. Vi ser att satsningarna på bla UF i Sörmland gör att vi får fler unga företagare, att redan i grundskolan lyfta fram entreprenörskap är viktigt och bra att det lyfts i strategin

Inom flera områden finns goda exempel som strategin kan vinna på att belysa. Till exempel kan utbildningar för nya företagare vara viktigt. Det finns flera aktörer som kan bidra här. Exempelvis Skatteverket för att utbilda i bokföring, moms med

mera, länsstyrelsen och kommuner för tillstånd och tillsyn, men även aktörer som Almi och Nyföretagarcentrum är viktiga aktörer.

Ett medskick är också att fokusera på de små företag som finns idag. I primärproduktionen är till exempel 90 % idag egenföretagare utan anställda (idag finns ca 1300 jordbruksföretag i länet). Om dessa kan växa kan det bli en stor andel nya jobb.

Region Sörmlands kommentar:

Entreprenörskap och ungt företagande är viktigt för näringslivets utveckling. Det utesluter inte att vi även satsar en hel del på det så viktiga befintliga näringsliv som finns i Sörmland.

Gnesta kommun: Kommunen önskar att en tydlig strategi ger fler möjligheter att t ex söka medel från EU's olika fonder för att främja näringslivsutveckling och de små företagens kompetensutveckling som då specifikt ger Gnestas många små företag chans till utveckling och överlevnad.

Region Sörmlands kommentar:

Det kommer att hanteras bland annat under insatsområdet "Tillgängliggöra och synliggöra utvecklings-, och innovationsfinansiering"

Katrineholms kommun: Vidare bör större fokus riktas mot och tydliggöra mål för vår förnyelseförmåga och marknadsförmåga (innovationsindex) samt peka på vilka framtidsbranscher vi vill satsa på. Samt att vi aktivt verkar för utökade offentliga såväl som privata forskningssatsningar. Vi anser att det är bra att vi får en gemensam grund att utgå ifrån när det gäller gemensamma frågor. Vi har olika roller från kommun och region, men ser det som en stor fördel om vi kan enas i gemensamma strategier och handlingsplaner för att stärka påverkan mot staten och EU, att förenkla processer och för att lättare hitta medel för bidrag och finansiering som kan gynna våra kommuner och våra företag. Vi har alla som mål att skapa bästa förutsättningar för företag att etablera sig i och växa i Sörmland och om vi tillsammans kan nyttja våra särskilda kommunala förutsättningar till att synliggöra dem i ett större sammanhang, kan det bidra till en ökad attraktivitet för vår region.

Region Sörmlands kommentar:

Det finns redan idag tre utpekade styrkeområden inom Smart specialisering både för Sörmland och för Östra Mellansverige där vi samverkar kring fyra utmaningsområden. Utöver det görs särskilda satsningar inom olika branscher såsom besöksnäring tex. Läs gärna mer på vår web www.utvecklasormland.se om det här arbetet.

Nyköpings kommun: Nyköpings kommun saknar skrivningar om den strategiska nyttan av "Internet of things" för Sörmlands näringsliv. Kommunens bedömning är

att det vore av stort värde för företagen att bygga ihop system som kan prata med varandra och att en sådan utveckling ska stimuleras.

Region Sörmlands kommentar:

Den här frågan blir alltför detaljerad för att ta med i den övergripande strategin. Frågan kan tas upp i handlingsplanarbetet i bland annat branschforum för IT och digitalisering.

Nyköpings kommun: Underlätta för internationalisering och ökad export. Av strategin bör framgå att vi värnar om den internationella tillgängligheten som tillhandahålls av Stockholm Skavsta flygplats och att vi ska arbeta för att destinationer som efterfrågas av näringslivet inkluderas i linjenätet.

Region Sörmlands kommentar:

Fysisk och digital tillgänglighet och mobilitet finns med som en av näringslivets grundförutsättningar. På sidan 11 presenteras Strukturbild Sörmland, som är en del av Sörmlandsstrategin och även näringslivsstrategin, är utgångspunkt för det fysiska perspektivet i det regionala utvecklingsarbetet. Strukturbilden visar en Ortsstruktur och funktionella samband inom länet och med omvärlden.

Nyköpings kommun: Tillgängliggöra och synliggöra innovations-, och utvecklingsfinansiering. Det ska vara en tydlig ambition att graden av externt finansierade innovations- och utvecklingsinsatser ska öka. Då räcker det inte med att synliggöra möjligheterna till extern finansiering, det behövs faktiska kunskapshöjningar om vad som kännetecknar framgångsrika ansökningar.

Region Sörmlands kommentar:

Det här kommer att hanteras inom insatsområdet tillgängliggöra och synliggöra innovations-, och utvecklingsfinansiering i handlingsplansarbetet.

Eskilstuna kommun: Möjligheten att Sveriges nyaste universitet MDU finns inom regionen behöver stärkas både i avsnittet kring innovationskraft där nya forskningsanslag kan göra stor skillnad genom nära samverkan mellan näringsliv, offentliga och akademien. Inom utbildning och kompetens har MDU två roller, dels som lärosäte med många utbildningar men det är också en viktig del i regionens attraktionskraft. Strategin behöver hantera hur Region Sörmland på ett strukturellt sätt drar nytta av och samarbeta med MDU samt tankar hur dra nytta av de ca 300 mkr nya årliga forskningsmedel som regionen skulle kunna stärkas med.

Region Sörmlands kommentar:

Samarbeten med Mälardalens universitet för bland annat attraktionskraft och för näringslivets utveckling är viktigt. Hur vi gör det på bästa sätt över tid är behovsstyrt och kommer att variera. Vi får anledning att kartlägga befintliga

samarbeten och identifiera områden för utveckling inom ramen för handlingsplansarbetet.

Näringslivschef Trosa kommun: Hela området ”Innovation...” på sid 17 och framåt är viktigt men mycket svårt att mäta. Området får ofta väldigt stor plats i de övergripande beskrivningarna men finns det forskning som ger stöd för att området är så avgörande för näringslivets utveckling. Många av de företag jag träffar har både kunskap och drivkraft för att ständigt marknadsanpassa sig och ett antal ser även utvecklingsmöjligheter inom både nya områden och marknader.

Region Sörmlands kommentar:

Att hitta rätt indikatorer för att mäta innovation och utveckling kommer att ingå i arbetet med handlingsplanen. Det finns redan idag ett antal olika sätt att mäta detta på, men visst kan vi bli bättre på att visa och kommunicera dessa rapporter. Området är viktigt då utveckling och innovation stärker näringslivets internationella konkurrenskraft.

Näringslivet utvecklar och anpassar sig till marknaden med egen kraft och kunskap. Det vi inom det offentliga kan bidra med är bland annat information om, och kopplingar till aktörer och lärosäten och offentliga medel för forskning och innovation. Tillsammans bidrar alla insatser, både privata och offentliga till utveckling. För att detta ska ske på ett effektivt och professionellt vis behöver det finnas beskrivningar inom området. Både i näringslivsstrategin och mer utförligt även i ”Strategin för Smart specialisering i Sörmland”.

Utbildning och kompetens

Coompanion: På Strategiskt område 3 nämns kompetensförsörjningen. Många samhälls-entreprenörer och sociala företag är verksamma inom området för kompetens och sysselsättning genom att arbeta med målgrupper som annars till stor del lämnas utanför systemet: unga och nyanlända, andra som står långt från arbetsmarknaden. Det behövs ett partnerskap för dessa frågor. Samhälls-entreprenörer och sociala företag bör omnämnas i Område 3.

Region Sörmlands kommentar:

I benämningen som gjorts ser vi inte att samhälls-entreprenörer och sociala företag exkluderats och ser inte behovet att förtydliga ytterligare.

Stua: I detta område ser Stua att det är viktigt att poängtera att perspektivet behöver belysa vad arbetsmarknaden och arbetsgivare vill ha för kompetens, men även belysa perspektivet till vad arbetstagarna vill ha för arbetsmarknad. Båda perspektiven gemensamt, och en ömsesidig förståelse, är framgångsfaktor för kompetensförsörjning i samtliga branscher, inte bara turismindustrin. Stua ser genom det utvecklingsarbete som görs, både inom turismindustrin och

överskridande med andra branscher, att en viktig faktor i hållbarhetsarbetet är att turismindustrin fortsatt arbetar aktivt som integrations- och arbetsmarknadsmotor och att industrin redan idag anställer fler unga, utrikesfödda och kvinnor. Med bakgrund av detta är det viktigt att ha med det sociala perspektivet och att arbeta strategiskt med att engagera individer från underrepresenterade grupper. Branschforum är av stor vikt för arbetet och Stua ser att den prioritering som regionen gjort på branschforum för turismindustrin som mycket positiv. Vikten av utbyte mellan branschforumen blir av stor vikt framåt.

Region Sörmlands kommentar:

Vi håller med och som ni påpekar så är branschforum en av vägarna för att nå rätt dialog mellan näringslivet och utbildningssidan och även hur de olika branscherna kan korsa varandra.

Länsstyrelsen vill också peka på andra arbeten som kan stärka området. Mer mat – fler jobb som är ett projekt utfört av LRF och Arbetsförmedlingen har visat på goda resultat och en metodik som troligtvis kan användas i fler branscher

Region Sörmlands kommentar:

Vi tar med oss det i det kommande arbetet med handlingsplanen.

Östsvenska Handelskammaren: Vidare ser ÖHK det som positivt att Näringslivsstrategin uttalat i kompetensfrågan utgår från näringslivets snarare än individers behov. Vi delar uppfattningen om att utbud och efterfrågan av arbete går hand i hand, men arbetsmarknadens behov behöver generellt sett lyftas mer i diskussionen om kompetensförsörjning. Det talas ofta om mismatch, och i det handlar egentligen främst om illa synkning mellan utbildning och arbetskraftsbehov. Här skulle regionerna kunna ta på sig en mer aktiv roll som samordnande part för utbildningsutbud kopplat till arbetsmarknadens behov – både för matchningens skull men också för att fylla de platser som erbjuds med sökande. Att på ett tidigt stadium i skolan få in entreprenörskap och vilka arbeten som står till buds och ger mest ”avkastning” för utbildning, är en god idé. ÖHK delar bilden av att näringslivet behöver vara aktiv i processer för att påverka och öka möjligheterna till god kompetensförsörjning. Högre utbildning är en förutsättning för tillväxt och utbildning. Det finns starka universitet också i angränsande regioner. För att tillvarata möjligheter vill ÖHK uppmuntra till samverkan tillsammans med flera av dessa lärosäten.

Region Sörmlands kommentar:

Precis som ni beskriver så utgår kompetensfrågorna i strategin från näringslivets behov. Vi arbetar redan idag med det vi kallar för branschforum, där företag i olika branscher möter branschorganisationer, Arbetsförmedling och utbildningsanordnare. En del i att arbeta med bland annat kompetensfrågor och matchning. Vi ser också behovet av att samarbeta med fler lärosäten.

Katrineholms kommun: Kompetensförsörjning är ett gemensamt hinder för tillväxt och utveckling, oavsett bransch, storlek på företaget eller var det är beläget. Vi vill att man får med något om betydelsen av vad ett regionalt universitet kan medföra och att det inom detta område finns en stor samverkanspotential för att specifikt tillsätta gemensamma och anpassade utbildningsinsatser, både kort- och långsiktigt. Vi anser att det i dagsläget inte finns vilja att tillsätta resurser och tid från Mälardalens Universitet för samverkan mot Sörmlands alla kommuner.

Region Sörmlands kommentar:

Det är fler som kommer med inspelet kring Mälardalens universitets erbjudanden och tillgänglighet här i Sörmland. Vi behöver hantera det i vårt handlingsplansarbete. Viktigt att vi kan förstå varandras utmaningar och möjligheter och hur vi på bästa sätt kan samverka för kompetensförsörjningen för näringslivet.

Nyköpings kommun: Bidra till utbildning och fortbildning. Det skrivs utförligt om vikten av att skapa utbildningar men inget om varför årgång efter årgång av sörmlänningar väljer att inte utbilda sig vidare. Vad krävs för att motivera Sörmlands invånare till vidare studier? Hur behöver lokala SME-företag/branscher utveckla sig för att vara attraktiva arbetsgivare? Ett resonemang om på vilket sätt företagsledningarna kan få stöd i denna process av bland annat akademien och samarbetspartners bör läggas till.

Region Sörmlands kommentar:

Det är viktiga kommentarer. Vi hanterar delar av det inom de branschforum som äger rum för ett tiotal branscher. Det här kan vi arbeta vidare med som en aktivitet i handlingsplanen.

Nyköpings kommun: Förbättra matchning mellan utbud och efterfrågan. Genom att bredda matchningskriterier till att omfatta både individens förmågor och kompetenser förbättras chanserna att arbetsgivare i Sörmland hittar nödvändig arbetskraft. Resonemang om hur vi kan uppnå nödvändig attitydförändring bör adresseras i strategin.

Region Sörmlands kommentar:

Olika sätt att hantera matchning mellan utbud och efterfrågan kommer att variera över tid och hanteras därför i handlingsplanen.

Flens kommun: Det är mycket positivt att se att strategin har för avsikt att stimulera entreprenörskap och ungt företagande. Många av kommunens ungdomar kommer förhoppningsvis en dag också vara företagare och då är det viktigt att redan i tidig ålder inspirera genom förebilder, ge kunskap om företagande och självförtroende att också våga ta steget till att starta eget.

Däremot saknas ett förtydligande kring vilka parter som innefattas i utbildningar för att tillgodose näringslivet med rätt kompetens. Vi vill särskilt understryka vikten av en väl fungerande kompetensförsörjning, att underlätta matchningen till arbetsmarknaden och samverkan med statliga myndigheter för att nå framgång.

Region Sörmlands kommentar:

Precis som ni skriver så är entreprenörskap och ungt företagande en nyckel till utveckling inom näringslivet och därför viktiga områden att prioritera. Att vi inte skriver vilka parter som innefattas i utbildningar är på grund av det varierar från område till område. Det är precis som vi beskrivit tidigare kring att det är viktigt att samverka med rätt aktörer till rätt aktiviteter för att nå önskat resultat. Då detta varierar väljer vi att inte skriva ut konkreta parter då strategin ska hålla fram till år 2030 och parterna under motsvarande tid kommer att ändras.

Gnesta kommun: Ett annat område som är särskilt viktigt för Gnesta kommun återfinns under strategiskt område 3, Utbildning och kompetens. Gnesta kommun har många småföretagare som utgör en stor del av vår lokala arbetsmarknad och av den anledningen är det särskilt positivt att se man avser att stimulera entreprenörskap och ungt företagande. Då många av kommunens ungdomar en dag kommer att återfinnas som företagare är det viktigt att de ges chansen att i tidig ålder skaffa sig en gedigen kunskap om företagande.

Region Sörmlands kommentar:

Det håller vi med om. Låt oss se hur vi tillsammans på bästa sätt kan arbeta med frågan ur ett lokalt och regionalt perspektiv.

Näringslivschef Trosa kommun: När det gäller kompetensförsörjningen så ser vi det som viktigast att utbilda till arbete vilket inte nödvändigtvis innebär högre studier. Mer YH och bättre information i skolorna om vilka bristyrkena är.

Region Sörmlands kommentar:

Det tar vi med oss till vår gemensamma handlingsplan.

Genomförande och uppföljning

Stua: Ansvar för handlingsplaner behöver säkerställas och det behöver finnas ett tydligt mandat för vem som kan driva på och säkerställa genomförandet, samt att tillsatta resurser används på önskvärt sätt, kopplat till mål i strategin.

Länsstyrelsen anser att det skulle stärka strategin om det redan nu beskrevs hur genomförandet av strategin ska ske, hur ska man jobba och vem som ska göra vad. Vilken roll spelar de olika aktörerna: regionen, näringslivet, kommunerna med flera. Detta skapar också delaktighet och mandat att delta i genomförandet.

Region Sörmlands kommentar:

Vi behöver tillsammans hitta våra olika roller och ansvar i den här processen för att få goda resultat. I handlingsplanen behöver de som ansvarar för respektive aktivitet ha rätt mandat för att få jobbet gjort så att vi når handlingskraft.

Östsvenska Handelskammaren: De i Näringslivsstrategin utpekade förutsättningarna för näringslivets utveckling är aktuella och långsiktiga, och ÖHK välkomnar strategins tydlighet gällande dessa. I synnerhet gällande energiförsörjning, trygghet och brottslighet samt kompetensförsörjning. En farhåga är att regionen saknar mandat, och därmed inte tar initiativet, till nödvändiga åtgärder och kommer till beslut. Att vara sambandscentral är viktigt, men också att kunna visa handlingskraft och genomförande – vilket också framgår av strategin. Hur handlingsplan och den aktiva rollen antas i vardagen blir avgörande för huruvida strategin blir framgångsrik eller inte.

En annan synpunkt är att en strategi är just en plan, och sådana kan – och bör – ändras och frångås om och när verkligheten så kräver. I skrivande stund pågår ett krig i Europa, som påverkar marknader, priser och räntor på ett drastiskt sätt. Den tidigare stabila globaliseringen vi sett håller på att omvärderas inom såväl näringslivet, politiken och allmänheten. Såsom anges i Näringslivsstrategin står samhälle och näringsliv inför utmaningar och riktning är viktigt. Men denna bör inneha ett stort mått av lyhördhet och därmed visst mått av flexibilitet. Särskilt när den gäller en regional myndighet med samverkan mellan kommuner och andra aktörer som uppdrag.

Region Sörmlands kommentar:

Vi arbetar med det regionala utvecklingsuppdraget och kommer att visa handlingskraft och genomförande på egen hand i vissa frågor, men även tillsammans med kommuner och andra aktörer i andra frågor. I vår regionala roll har vi även möjlighet att lyfta regionala angelägenheter i nationella och internationella sammanhang.

Handlingsplanen kommer att innehålla både kort-, och långsiktiga aktiviteter som anpassas efter behov.

Länsstyrelsen: Slutligen vill länsstyrelsen betona att arbetet utifrån strategin ska genomsyras av kunskap såväl som en demokratisk process. Vilket innefattar både lagstiftning, hållbarhet och geografiska förutsättningar. Länsstyrelsen vill här särskilt framhålla vikten av en effektiv planprocess för att uppfylla såväl boendemål som hållbarhetsmål. Tidiga samråd och kunskap om de lagstiftningar som styr exempelvis användning av mark, vatten och befintliga lokaler är viktigt. Detta kan leda till ökat demokratiskt inflytande samt en kunskaps- och samrådsbaserad process.

Region Sörmlands kommentar:

Här är det viktigt med samverkan mellan er och kommunerna. Finns det behov av att arbeta med frågorna i regional samordning så ser vi att det får ingå i arbetet med handlingsplanen.

Oxelösunds kommun: Funktionell samverkan i strategins beskrivningar av samverkan inom regionen är det bra att vikten av den regionala samverkan betonas. Här vill Oxelösunds kommun betona att samverkan även bör fånga behovet av att bygga på och förstärka funktionella samband. Dessa illustreras i bild på strategins sid 11 men dokumentet skulle tjäna på att dessa beskrivs och betonas mer i strategin på temat hellre bejaka och utveckla det självklara än att blunda för det.

Agro Sörmland: Tydligare formulering hur samverkan och samarbete ska ske med aktörer på nationell nivå

Oxelösunds kommun: Framtagandet av handlingsplan för strategin behöver ta hänsyn till lokala förutsättningar och begränsningar i de sörmländska kommunerna. I det arbetet bör det gemensamma identifieras och stärkas men också det individuella, det som är unikt lokalt och som kan spela en roll i en helhet.

Region Sörmlands kommentar:

Samverkan för att nå resultat är viktigt, oavsett om den är lokal, regional, funktionell, nationell eller internationell. Strategin beskriver samverkan i olika avsnitt, bland annat under avsnittet "Genomförande" Vi ser att beroende på insats och önskat utfall, behöver samverkan ske mellan olika parter vilket därför kommer att hanteras i handlingsplanen. Anpassade samarbeten utefter önskat resultat är det vi strävar efter. I handlingsplansarbetet ska vi sträva mot att utvecklas och stärkas tillsammans som region. Alla har olika förutsättningar som vi behöver ha respekt för och ta hänsyn till. Tillsammans hittar vi möjligheterna för utveckling.

Region Östergötland: De tre strategiska områdena ger en tydlig och bra bild av det arbete som behöver göras för att uppnå önskat läge. Alla tre områden bygger på en god samverkan aktörer emellan. Region Östergötland kan inte nog understryka vikten av att verka för en gemensam plattform med gemensamt mål och gemensamt arbete. Tillsammans blir så mycket starkare. Det är därför klokt att ta fram en handlingsplan som sträcker sig så långt som till 2030. Med klok och varsam revidering längs med vägen byggs en stabil plattform.

Region Sörmlands kommentar:

Det är precis det som är vår ambition. Att skapa en bra plattform i form av en handlingsplan som behovsstyrt revideras längs med vägen fram till år 2030.

Gnesta kommun: Gnesta kommun har genom näringslivschefen deltagit i ett antal workshops under framtagandet av den regionala näringslivsstrategin, liksom ingått i styrgruppen som en representant för en mindre kommun. Vice ordförande i kommunstyrelsen har deltagit i en politisk referensgrupp. Gnestas perspektiv med olika inspel har tagits väl emot i regionens arbete. Det är positivt när samhällsaktörer på alla nivåer arbetar för fler företag och ett gott företagsklimat, så även när Region Sörmland ser vikten av ett växande näringsliv som skapar jobb och tillväxt.

Eskilstuna kommun: Kommande handlingsplaner behöver arbetas fram i nära samarbete med regionens kommuner, näringslivsaktörer och andra myndigheter. Framtagandet behöver trots det ske skyndsamt med tanke på att delar av regionen har mycket hög arbetslöshet, relativt låg attraktionskraft samt en uppfattning om ett dåligt näringslivsklimat. Ett förbättrat näringslivsklimat och fler i jobb är en av de högst prioriterade frågorna i Eskilstuna, insatser och deltagande som kan stärka förutsättningarna för att lyckas minska arbetslösheten och stärka näringslivsklimatet kommer vara prioriterat av Eskilstuna kommun.

Region Sörmlands kommentar:

Handlingsplanen ska tas fram tillsammans. Visa av erfarenheter av regionkollegors arbete med liknande handlingsplaner, ser vi dock inte att den kommer att tas fram skyndsamt utan snarare får växa fram över tid. Sedan kan såklart vissa tydliga behov av skyndsamt aktivitet finnas och då finns det anledning att agera på dem direkt. En stor del av innehållet i handlingsplanen kommer i början även att vara och bestå av befintliga och pågående insatser.

Näringslivschef Trosa kommun: Under ”Genomförande” på sid 24 står det att Regionen ”samordnar utvecklingsfrågorna i regionen” men jag läser ingenstans att regionen har det regionala tillväxtansvaret. Kanske jag missat det någon annanstans?

Region Sörmlands kommentar:

Vi har ett regionalt utvecklingsuppdrag. Det står lite kort förklarat i samma stycke där på sidan 24. ”Region Sörmland samordnar utvecklingsfrågorna i regionen och leder arbetet med att analysera, förankra och följa upp insatser för hållbar regional utveckling, som en del av det regionala utvecklingsuppdraget. Regionen har för detta uppdrag tillgång till vissa statliga och regionala medel. Dessa kan riktas till prioriterade insatsområden, men även växlas upp genom medfinansiering från nationella och europeiska program, exempelvis EU:s strukturfonder. För att skapa maximal effekt krävs samverkan med andra aktörer, i linje med regionala och nationella strategier.”

Hur skulle er organisation vilja och kunna medverka med framtida insatser under genomförandet av näringslivsstrategin?

Gnesta kommun: Processen för framtagningen av själva strategin har varit en framgångsfaktor i att få en samsyn kring våra utmaningar och möjligheter som län. Det är i de konkreta aktiviteterna som Sörmland kan kliva fram och bli en region där företag trivs, är konkurrenskraftiga, hållbara men också nya företag vill etablera sig. Här kommer Gnesta att fortsätta bidra utifrån våra specifika perspektiv in i Sörmland som helhet. Gnesta kommuns näringslivsprogram antagen mars 2021 har en målbild som stämmer väl överens med Regionens. Likväl som de fem olika målområdena i Gnestas program ligger väl i linje med Regionens mål, om än lite annorlunda formulerade. Vårt eget program med handlingsplan blir en viktig pusselbit i näringslivsfrämjande aktiviteter både i kommunen och i länet

Region Sörmlands kommentar:

Era inspel har varit viktiga för att få med olika perspektiv gällande bland annat de olika förutsättningarna hos kommuner, geografiskt läge och näringslivsstruktur. Bra att ert näringslivsprogram har en målbild som stämmer väl överens med Näringslivsstrategin. Vi ser fram emot ett fortsatt bra och utvecklande samarbete.

Agro Sörmland: Agro Sörmland kan bidra med att stärka utvecklingen av näringslivet inom gröna näringar genom insatser som bidrar till innovation och utveckling samt nya affärsmodeller i nära samarbete med företag i näringen. Dels genom egen projektverksamhet och kunskapshöjande insatser riktade mot målgruppen, dels genom samarbeten med aktörer både inom och utanför branschen. Agro Sörmland kan neutralt företräda näringen i olika processer och framföra möjligheter och utmaningar för ett lönsamt företagande, ökad konkurrenskraft samt ökad tillväxt. I samarbete med regionala och nationella samarbetsaktörer kan vi samla kompetenser för olika insatser där det identifierats behov av utveckling eller andra åtgärder. Agro Sörmland kan med sin organisationsstruktur och nära samarbete med företag i näringen agera som intermediär mellan företag på gårdsnivå till det regionala och nationella stödsystemet och på det sättet bidra med konkret och skalbar utveckling av de gröna näringarna.

Coompanion har ett nationellt och regionalt uppdrag att främja ett hållbart entreprenörskap dvs företagande i Samverkan/Samarbete (kooperation) respektive Impact. Swedish NABdefinerar Hållbara företag såsom att “agera för att i utövandet av sin ekonomiska verksamhet skapa en positiv förflyttning på något eller några av de hållbarhetsmål som huvudsakligen påverkas av verksamheten”, medan så kallade Impactföretag definieras som så att “organisationens hela verksamhet syftar till att på ett mätbart sätt lösa ett eller flera väldefinierade och kvantifierade problem relaterade till hållbarhetsmålen.”

För att uppnå ovanstående tillför vi kvalificerad rådgivning och affärsutveckling till initiativ och verksamheter som har någon av dessa inriktningar. Vi driver också projekt och partnerskap som kan tillföra särskilda resurser till områden som

behöver det. Vi befinner oss med andra ord i mellanrummet av det offentliga och det privata, på området för sociala innovationer och samhällsnyttigt företagande.

I nuläget har vi flera satsningar för att tillföra affärsstöd, finansiering och struktur för ett mer inkluderande innovationssystem i Sörmland. Vi har en spets inom digitala plattformar, framväxande arbetsformer som Gig-work och ASF, Impact funding och inte minst den viktiga frågan om kompetens och kapacitet i arbetslivet.

Stuas bidrag i fortsatt arbete inom turismindustrin har en stor betydelse för kommuners och regioners attraktionskraft och utveckling och går hand i hand med samtliga områden i föreslagen näringslivsstrategi.

Stua avser att arbeta vidare med projekt för ökad konkurrenskraft i företag. Framst ser Stua behov inom områdena matchning av arbetskraft/kompetens och arbetsgivare samt digital säkerhet och social hållbarhet. Avslutningsvis vill Stua betona att vi är redo att agera som en generell utförare av insatser och aktiviteter, utifrån en bredare ansats i näringslivsfrågor och kopplat till den regionala näringslivsstrategin. Stua ser med stort intresse fram emot att få jobba vidare tillsammans med regionen och andra aktörer för att utveckla Sörmland. Stua även koppla ett marknadsföringsperspektiv där regionen lyfts som en attraktiv plats, inte bara för besökare, utan även för företagsetableringar och inflyttning

Katrineholms kommun: Denna strategi är ett övergripande dokument som fastställer vad som ska göras i Sörmland, men det är först när man diskuterar och fastställer hur det ska göras, som vi blir direkt involverade och man kan se konkreta regionala och lokala insatser. Vi från Katrineholm är välvilligt inställda till att aktivt delta i detta fortsatta arbete i olika processer från berörda instanser och organisationer.

Region Sörmlands kommentar:

Agro Sörmland, Coompanion, Stua och Katrineholms kommun, vi ser fram emot fortsatt bra samarbete.

LRF vill vara tydliga med att vi gärna ingår som remisspart i näringslivsfrågor framgent. Tyvärr har vi först via omvägar fått möjlighet att svara på näringslivsstrategin. Vi ser därför fram emot att få bidra mer aktivt i framtiden, inte minst i de konkretiserade handlingsplanerna. De känns avgörande för att lyfta strategin från ambitioner till konkreta åtgärder och effekt för ett framtida gott näringsliv i Sörmland.

Region Sörmlands kommentar:

Era inspel är viktiga för näringslivets utveckling och vi ska se till att ni är med i arbetet framåt.

Länsstyrelsens medverkan i genomförandet av näringslivsstrategin Länsstyrelsen bidrar till näringslivet i Sörmland på flera sätt. Exempelvis genom riktade stöd och

kompetensutveckling till de gröna näringarna. Genomförandet av den nya gemensamma jordbrukspolitiken ska bidra till; fler unga och aktiva jordbrukare, ökad svensk livsmedelsproduktion och tydliga förenklingar. Länsstyrelsen driver även den regionala livsmedelsstrategin, tillsammans med regionen och LRF, som sträcker sig till 2030. Länsstyrelsen arbetar tillsammans med aktörer i länet inom fem prioriterade områden: Kunskap och teknik för ökad konkurrenskraft, Regler och villkor, Förutsättningar för företagande, Sörmländsk matidentitet samt Ökad hållbar produktion. På motsvarande sätt arbetar Länsstyrelsen, tillsammans med regionen och Skogsstyrelsen, i det regionala skogsprogrammet RSiS för att främja kunskaps- och näringslivsutveckling inom skogssektorn i bred bemärkelse. Länsstyrelsen jobbar även internt med att förenkla för företagare, exempelvis genom att se över handläggningsprocesser, kommunikation och tillsynsuppdrag.

Region Sörmlands kommentar:

Länsstyrelsen arbetar redan aktivt i genomförandet av strategin. Vi ser gärna utökad samverkan framåt. Genom gemensamma samarbetsplattformar tillsammans med övriga aktörer och näringsliv ser vi att vi skapar både förståelse för varandras arbete och prioriteringar samt skapar en tydlighet i vilka roller och ansvar som finns. Vi ser fram emot ett utökat och fortsatt bra samarbete.

Mälardalens universitet: Vi ser att MDU kan medverka med insatser inom (bland annat):

- Stimulera ökad innovation, digitalisering och omställning - uppdragsutbildning/forskning.
- Underlätta för internationalisering och ökad export – uppdragsutbildning/forskning.
- Främja energiomställning och stabil energiförsörjning - uppdragsutbildning/forskning.
- Samverkan för ett attraktivt företagsklimat – uppdragsutbildning/forskning.
- Stärka nyföretagandet – uppdragsutbildning/forskning, samt medverkande av Tillväxtmotorn (inkl. forskning) och Idélab.

Vi är tacksamma över att ha fått möjligheten att lämna synpunkter på den föreslagna näringslivsstrategin

Region Sörmlands kommentar:

Det är många aktörer och kommuner som vill ha er tillgänglighet och närhet både fysiskt och digitalt för att stötta upp näringslivet med kompetens, ta del av forskning och innovationsmiljöer samt bidra till kompetensutveckling. Samverkan mellan akademi och näringsliv behöver stärkas ytterligare. Vi ser fram emot att samarbeta tätt med er inom fler olika delar för att bidra till just detta.

KATEC Sörmland: Vi har läst igenom remissen och tycker den är övergripande och bra som ett första steg och ser fram emot handlingsplanen. Vi är gärna delaktiga och hjälper till för att nå målen och ser fram emot fortsatt arbete och ser hur vi på Katec kan bidra.

Region Sörmlands kommentar:

Vi har även haft dialog över telefon och vi är överens om att vi ser fram emot arbetet med handlingsplanen och att vi tillsammans kommer att kunna nå fina resultat för Sörmland.

Region Örebro län: Som en närliggande region ser vi att Region Örebro län kan bidra i arbetet med att finna och belysa skärningspunkter mellan regionernas respektive styrkeområden. Kopplat till Östra Mellansverige (ÖMS) och smart specialisering innebär det till exempel gemensamma initiativ för att finna lösningar på hur industrin kan göras mer ”smart” genom ”hållbara energilösningar”. Eller hur den smarta industrin på olika sätt kan bidra till en hållbar livsmedelsförsörjning. Genom samverkan kan ÖMS (Östra Mellansveriges) regioner framställas som en större enhet i samverkan med andra regioner och organisationer.

Region Sörmlands kommentar:

Vi är glada för de samarbeten vi har redan idag och ser fram emot att stärka dem ytterligare. Särskilt i de här lite större frågorna ni nämner inom Smart Specialisering, energi och industri, där vi behöver varandras hjälp för att nå ännu bättre resultat.

Eskilstuna kommun: Ett förbättrat näringslivsklimat och fler i jobb är en av de högst prioriterade frågorna i Eskilstuna, insatser och deltagande som kan stärka förutsättningarna för att lyckas minska arbetslösheten och stärka näringslivsklimatet kommer vara prioriterat av Eskilstuna kommun.

Region Sörmlands kommentar:

Bra att ni är tydliga med vilka områden ni önskar att prioritera framåt. Det ser vi till att lösa i våra gemensamma insatser och aktiviteter.

Flens kommun: Vi ser fram emot de konkretiseras och specificera som en handlingsplan kan komma att resultera i. I Näringslivsstrategin för Flens kommun (KF, 2017-08-24 §124) går att läsa att “I samverkan med regionala parter ska Flens kommun vara aktiv och drivande för att skapa en gynnsam utveckling för orten och regionen.” vilken är att tolka som Flens kommuns vilja och ambition att i samverkan med samhällets olika aktörer utveckla företagsklimatet och skapa goda förutsättningar för fler arbetstillfällen och ett hållbart näringsliv.

Region Sörmlands kommentar:

Vi ser fram emot samarbetet framöver.